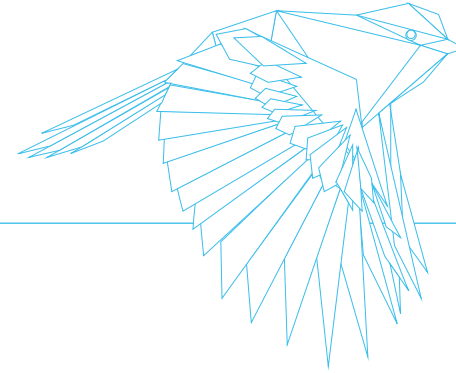

An aerial photograph of a river delta, likely the Rhine-Meuse delta, showing intricate patterns of water and land. A semi-transparent white rectangular box is centered over the image, containing text.

**Wereldmuziekorkest de Noordooster
Stadhuiskoor Utrecht**

ئاوازی پراکردن
ORATORIUM
VAN EEN
VLUCHT

Compositie | Kay Krijnen
Libretto | Keyhan Mohamadalian
en Firoozeh Farjadia

ناوازی یراکردن

ORATORIUM VAN EEN VLUCHT

Wereldmuziekorkest De Noordooster

Stadhuiskoor Utrecht

Utrecht | 2016-2017

INLEIDING

KAY KRIJNEN

In 2012 was ik in Koerdistan, Noord-Irak. Samen met de inwoners van Suleymaniye vierden we daar *Newroz*, het Koerdische nieuwjaar. Irak maakte een diepe indruk op mij: het land, dat ik kende uit de kranten en van het nieuws, bleek totaal anders dan ik had verwacht. Nooit eerder ben ik tijdens een reis zo gastvrij onthaald als daar. De vriendelijke mensen, hun open houding, de uitgelaten stemming op het nieuwjaarsfeest, de persoonlijke verhalen van musici uit de regio, die mij tijdens een typisch Koerdische picknick een nieuw instrument – de *ney* – leerden bespelen... Ook al was dit het land wat ik kende van de oorlog die het voerde, nooit heb ik mij een moment onveilig gevoeld.

Een paar jaar later rukte IS op, en lees ik in de kranten weer over Koerdistan. Ditmaal grijpt dit nieuws mij bij de keel: de steden waar ik kwam, waren in gevaar door IS. De regio die zo in bloei stond, raakte verlamd. Koerdische vluchtelingen uit Irak, maar ook uit Syrië en Iran, komen naar Nederland. Niet om geluk te zoeken, maar om veilig te zijn. Het *Oratorium van een Vlucht* is een eerbetoon aan eenieder die de moed heeft huis en haard te verlaten om een veiliger en leefbaarder bestaan op te bouwen in een voor hem of haar onbekend land.

Kay Krijnen

Componist Oratorium van een Vlucht

INTRODUCTION

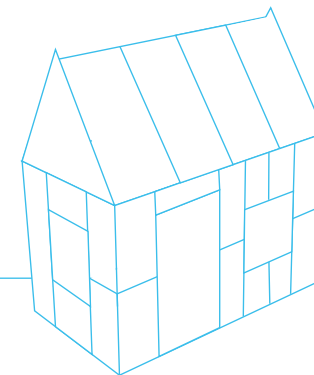
KAY KRIJNEN

In 2012, I was in Kurdistan, in northern Iraq. Together with a group of artists from the Netherlands and residents of Suleymaniye we were celebrating *Newroz*, the Kurdish New Year. The trip made a deep impression on me: Iraq was a country that I had known only from newspapers and TV news. Having arrived in Iraq, my impression of the country turned out to be totally different to what I had expected. Never before when travelling had I been so warmly welcomed as on this trip. The friendly people with such an open attitude, the exuberant spirit of their New Year festivities, the personal stories of musicians from the region who taught me to play a new instrument – the *ney* – during a typical Kurdish picnic Even though this was the country that I knew because of the war, I never felt unsafe – not for a moment.

A few years later, the so-called 'Islamic State' made advances, and again I read about Kurdistan in the newspapers. This time, the news grabbed me by the throat: the cities that I had visited had been overrun by IS. The region that had been so blossoming was now paralyzed. Kurdish refugees from Iraq, but also from Syria and Iran, were coming to the Netherlands, not to seek happiness but to find safety. The *Oratorio of a Flight* pays homage to everyone who has had the courage to leave behind hearth and home in order to establish a safer and more liveable existence in a country that is unfamiliar to him or her.

Kay Krijnen

Composer *Oratorio of a Flight*

چەند سالێک دوای ئەوە. (داعش) خۆی خزانده ناوچهکه. جاريکی تر هه‌واله‌کانی کوردستان له‌گۆڤارومیدیاکان دا بیسته‌وه. ئەم جاره‌یان هه‌واله‌که قورگمی توند کرد. ئەوشارانە‌ی که‌سه‌ردانم کردبون هه‌ندیکیان که‌وتبونه ژێر ده‌ستی (داعش) و ئەوانی تریش هه‌ره‌شه‌یان له‌سه‌ر بوو. کاتیکی ناوچه‌که خه‌ریکی گه‌شانه‌وه‌و پێشکه‌وتن بوو. هه‌مو شت توشی شه‌له‌ل بو. کورده‌ ناو‌اره‌کانی عێراق و سوریا و ئێرانی‌ش گه‌یشتنه هۆلندا. نه‌ک گه‌ران به‌دوای خۆش به‌ختی. ته‌نها بۆ پارێزراوی ژانیان. (ۆۆرکستی که‌سیکی هه‌ل هاتوو) ریز لێنان به‌خشینه بۆ ئەوانه‌ی که‌توانای ئەوه‌یان هه‌یه‌ م‌ال و‌د‌لیان به‌جێ د‌یلن بۆ‌ئه‌وه‌ی پارێزراو بن له‌ولایتیکی نامۆ و‌نوێ دا که‌ده‌ست ده‌که‌نه‌وه به‌دامه‌زراندنی ژانیان.

له‌ سالێ ٢٠١٢ دا له‌ کوردستان بوم باکوری عێراق له‌گه‌ل کۆمه‌ڵێ هه‌نه‌رمه‌ندی هۆلنداوودانیشتوی شاری سلیمانی ئاهه‌نگی نه‌و‌رۆز. که‌به‌ سه‌ری سالێ نوێی کوردی ده‌ژمێردرێت. ئەم سه‌ردانه کاریگه‌ریه‌کی قوڵی له‌سه‌ر من دروست کرد. عێراق ولایتیک بوو ناسیبوم له‌وژنامه‌و هه‌واله‌کاندا. که‌گه‌یشتمه عێراق (کوردستان) ده‌رکه‌وت به‌شێوه‌یه‌ک زۆرجیاواز له‌وه‌ی من چاوه‌رییم ده‌کرد. هه‌رگیز پێشتر سه‌ردانی وه‌هام نه‌دیتوه. که‌ کراوه‌ترین میوانداری کرام. یووگه‌شی خه‌لکه‌که‌و کراوه‌بیان و‌ده‌ری‌ریان بۆ ئاهه‌نگیکی وا. و‌چیرۆکی تاکه‌کان و‌ژه‌ن‌ریاری ناوچه‌که نه‌وانه‌ی که‌بۆمن تازه‌و نوێ بون (نه‌ی) فێر بون و ژه‌نینه‌ی کاتی سه‌یرانی کورده‌واری. کاتیکی که‌ته‌نها به‌ جه‌نگ ئەم ولاته‌م ده‌ناسی بۆ ساتیکیش هه‌ستم به‌ بێ ناسایی نه‌ده‌کرد.

کای کرینن
داهینەر

ORATORIUM VAN EEN VLUCHT

ACHTERGROND

Met het *Oratorium van een Vlucht* willen we het verhaal en de emotie van vluchtelingen onder de aandacht brengen. Waar in de media de focus vaak ligt op de gevolgen en de problematiek, ligt hier de focus op de ervaringen van vluchtelingen zelf.

De zeven delen van het Oratorium vertolken het verhaal van een vlucht: de pijn en het verdriet in het thuisland, het achterlaten van alles wat dierbaar is, de hectiek tijdens de tocht en het blijvende heimwee.

Aan de totstandkoming van dit Oratorium leverden diverse vluchtelingen een cruciale bijdrage. Koerdische musici gaven dit voorjaar workshops aan ons orkest, waarin we kennis maakten met klankkleur, melodieën, toonladders en ritmes. De muziek van deze musici was voor Kay Krijnen een bron van inspiratie.

De liedteksten van het Oratorium zijn geschreven door Keyhan Mohamadalian, die nu een half jaar in Nederland woont, en door Firoozeh Farjadnia, die twintig jaar in Nederland woont. De liederen worden gezongen in het Koerdisch, behalve het laatste lied, waar in het Nederlands de verbondenheid met het Koerdische thuisland wordt bezongen.

Door dit Oratorium uit te voeren geven we een bijzondere invulling aan het feit dat ons orkest, Wereldmuziekorkest De Noordooster, dit jaar twintig jaar bestaat.

ORATORIO OF A FLIGHT

BACKGROUND

With *Oratorio of a Flight* we wish to draw attention to the stories and emotions of refugees. Whereas the media focus is often on consequences and problems, here the focus is on the refugees' own experiences.

The Oratorio's seven parts portray the story of a refugee's flight: the pain and the grief felt in the homeland, the abandoning of everything that is precious, the mad rush of the journey and the enduring homesickness.

Various refugees have made a crucial contribution to the creation of this oratorio. This spring, Kurdish musicians gave our orchestra workshops, in which we became acquainted with their timbres, melodies, scales and rhythms. Their music was a source of inspiration for Kay Krijnen.

The oratorio libretto was written by Keyhan Mohamadalian, who has now been living in the Netherlands for six months, and Firoozeh Farjadnia, who has been living here for 20 years. The songs are sung in Kurdish, with the exception of the final song, in which the feeling of solidarity with the Kurdish homeland is sung in Dutch.

In performing this oratorio we give special meaning to the 20th anniversary of our orchestra, World Music Orchestra *De Noordooster* [The Northeaster].

AWAZÎ RAKIRDN PÊŞEKY

ئاوازی ڕاکردن پێشهکی

Be *Awazî rakirdn* demanhewê serinc rabkêşin bo dastan û hestî penaberan. Mîdyakan zortr çaw le derencam û muşkîley penaberan deken. Belam eme serinc radekêşin bo tecrubekany penaberan.

“Em pek hatne rezgirtne le hemu ew kesane ke xîretyan hebu maal û halyan bece belin bo ewey jiyaneky metmanedar le awaregy da bo xoyn saz biken” wek dahêner Kay Krijnen wity.

Em awaze be yarmety çend penaber pêkhat. Behary emsal mamostakany mosîqay kurdî çend dersyan da be kory mosîqakeman. Bem şeweye eme aşna buyn legel deng, melody û rîtmey mosîqay kurdî. Em mamostayaney mosîqa bun be hoy zyad buny hesty dahanen bo Kay Krijnen.

Honrawekay em awaze nusrawy Keyhan Mohamadalian û Firoozeh Farjadnia-n. Keyhan nîw sale le Hollande û Firoozeh bîst sale le Hollande. Goranyekan be kurdî debêjrên. Tenya dwayîn goranî be Hollandî gutra. Lem goranyaneda basy peywendy legel wilatî Kurdistan dekre.

Saz buny em awaze be şady bîstemîn salrojî damezrany kory ‘mosîqay cîhanî *Noordooster*’ bu.

هه‌نراوه‌کانی ئەم ئاوازه نووسراوی که‌یهان موحه‌مه‌دعالیان و فیروزه‌ فه‌ره‌جادیان. که‌یهان نیوه‌سالی‌که‌ له‌ هوله‌نده و فیروزه‌ بیست ساله‌ له‌ هوله‌نده. کۆرانیه‌کان به‌ کوردی ده‌بیژرێن. ته‌نیا دوا‌یین گۆرنی به‌ هوله‌ندی گوترا. له‌م گۆرانیه‌دا باسی په‌یه‌ندی له‌هه‌ل ولاتی کوردستان ده‌کړی.

سازبوونی ئەم ئاوازه به‌ شادی بیسته‌مین سالی‌روژی دامه‌زرانی کۆری 'مۆسیقای جیهانی نوردۆسته‌ر' بوو.

به‌ ئاوازی ڕاکردن ده‌مان هه‌وێ سهرنج ڕاکێشین بۆ داستان و هه‌ستی په‌نابه‌ران. میدیاکان زۆتر چاو له‌ ده‌ره‌نجام و موشکیله‌ی په‌نابه‌ران ده‌که‌ن. به‌لام ئیمه‌ سهرنج ڕاده‌کێشن بۆ ته‌جروبه‌کانی په‌نابه‌ران.

'ئهم پێک هاتنه‌ ڕێزگرتنه‌ له‌ هه‌مو‌ئهو که‌ سانه‌ که‌ خیره‌تیان هه‌بو مال و حالیان به‌جێ بێلن بۆ ئه‌وه‌ی ژیا‌نه‌کی مه‌تمان‌دار له‌ غه‌ریبا‌یه‌تی بۆ خۆیان ساز بکه‌ن' وه‌ک داهه‌ینه‌ر کای کرای‌ن وتی.

ئهم ئاوازه به‌ یارمه‌تی چه‌ند په‌نابه‌ر پێک هات. به‌هاری ئه‌مسال مامۆستا‌کانی مۆسیقای کوردی چه‌ند ده‌رسیان دا به‌ کۆری مۆسیقا‌که‌مان. به‌م شێوه‌یه‌ ئیمه‌ ئاشنا بووین له‌گه‌ڵ ده‌نگ، مێلۆدی و ریتمی مۆسیقای کوردی. ئەم مامۆستا‌یا‌نه‌ی مۆسیقا بوون به‌هۆی زیاد بوونی هه‌ستی داهه‌ن‌ان بۆ کای کرای‌ن.

Componist en dirigent Kay Krijnen

Kay Krijnen studeerde *Composition & Music Production* aan de Hogeschool van de Kunsten Utrecht en behaalde daar de mastergraad *Composition* met lof. Daarna specialiseerde hij zich in wereldmuziek en akoestische muziek.

Kay reisde door Iraaks-Koerdistan, Turkije, Griekenland, Macedonië, Servië en Hongarije, en musiceerde in deze landen samen met de lokale bevolking. Hij werkt als componist, producer, muzikant en dirigent en sinds 2012 leidt hij Wereldmuziekorkest De Noordooster.

COMPONIST, DIRIGENT EN ORKEST DE NOORDOOSTER

Wereldmuziekorkest De Noordooster

Wereldmuziekorkest De Noordooster, opgericht in 1996, speelt vrolijke, ontroerende en swingende muziek uit alle windstreken. Regelmatig treedt het orkest op. In 2015 organiseerde het orkest het project *Wereldmuzikale Verhalen* in verzorgingstehuizen en ook gaf het een uitvoering van het Armeens Oratorium. De leden zijn enthousiaste amateurmusici, die elke donderdagavond repeteren in buurthuis De Leeuw in de wijk Utrecht Noordoost.

COMPOSER, CONDUCTOR AND ORCHESTRA DE NOORDOOSTER

Composer and conductor Kay Krijnen

Kay Krijnen studied *Composition & Music Production* at HKU University of the Arts Utrecht, where he obtained a Master's degree *cum laude* in composition. He subsequently specialised in world music and acoustic music.

Kay has travelled in Iraqi Kurdistan, Turkey, Greece, Macedonia, Serbia and Hungary, where he has made music together with the local people. He works as a composer, producer, musician and conductor. He has conducted World Music Orchestra De Noordooster since 2012.

World Music Orchestra De Noordooster

World Music Orchestra De Noordooster, established in 1996, plays joyful, moving and swinging music from all corners of the world. The orchestra regularly gives live performances. In 2015 the orchestra organised the *World-Musical Stories* project in care homes for the elderly and also performed the Armenian Oratorio. Its members are enthusiastic amateur musicians who practice every Thursday evening in the De Leeuw community centre in Utrecht Northeast district.

DAHÊNER, GEYÊNER Û ORKÊSTIR DE NOORDOOSTER

Dahêner û geyêner Kay Krijnen

Kay Krijnen le zankoy hunerekani Utrecht awazdanan û mosîqa sazkindnî xwendue û derecey mastery be baştrîn netîce wergrt. Dway ewe xoy pisporî mosîqay cîhanî û akostîk kird.

Kay be nêw kurdstanî Êraq, Turky, Yonan, Sêrvya û Hognarya da seferî kird û legel xelkî em wlatane da mosîqay saz kird. Kay awaz dadênêt, mosîqa sazdekate, mosqa dejenêt û geyênerî mosîqaye. Kay le salî 2012 we rêbery orkêstry mosîqay cîhanî *Noordooster-e*.

Orkêstry mosîqay cîhanî De Noordooster

Orkêstry mosîqay cîhanî *Noordooster* le salî 1996 da damezra, mosîqay şad, diltezen û be keyfy cora-w-cor lêdeda. Em orkêstre zu zu bernamê pêşkeş dekan. Le salî 2015 da bernamêky dastan be mosîqay cîhaniyewe le hêndêk maalî pîr û nasazekan pêşkeş kra. Herweha carêk awazy Ermeni damezrand. Endamany orkêstr zor muştayq mosîqan û hemu şewy pêncşemmo temrîn dekan.

گه‌یینه‌ر، داهینه‌ر و کۆری مۆسیقای جیهانی نۆردنۆوست

نۆرکێستری مۆسیقای جیهانی نۆردنۆوست

نۆرکێستری مۆسیقای جیهانی نۆردنۆوست له‌ سالێ 1996 دا دامه‌زرا، مۆسیقای شاد، دلته‌زێن و به‌ که‌یفی جۆراوجۆر لێده‌دا. ئەم نۆرکێستره‌ زوو زوو به‌ رنامه‌ پێشکه‌ش ده‌کات. له‌ سالێ 2015 دا به‌ رنامه‌کی داستانی به‌ مۆسیقای جیهانییه‌وه‌ له‌ هیندیک مالی پیر و ناسازه‌کان پێشکه‌ش کرا. هه‌روه‌ها چارێک ئاوازی ئهرمه‌نی دامه‌زراند. ئەندامه‌کانی نۆرکێستر زۆر مووشتاکی مۆسیقان و هه‌موو شێوی پێنج شه‌ممۆ ته‌مرین ده‌کهن.

داهینه‌ر و گه‌یینه‌ر کای کرایین

کای کرایین له‌ زانکۆی هه‌وونه‌ره‌کانی ئوتریخت ئاواز دانان و مۆسیقا سازکردنی خوێندوه‌ و ده‌ره‌جه‌ی ماستری به‌ باشتترین نه‌تیجه‌ وه‌رگرت. دوا‌ی ئەوه‌ خۆی پسیپۆری مۆسیقای جیهانی و ئاکۆستیک کرد. کای به‌ نیو کوردستانی ئێراق، تورکیا، یۆنان، سیرقیا و هۆنگاریا دا سه‌فه‌ری کرد و له‌ گه‌ل خه‌لکی ئەم ولاته‌نه‌دا مۆسیقای ساز کرد. کای ئاواز داده‌نێت، مۆسیقا سازده‌کات، مۆسیقا ده‌ژه‌نێت و گه‌یینه‌ری مۆسیقایه‌. کای له‌ سالێ 2012 وه‌ رێبه‌ری نۆرکێستری مۆسیقای جیهانی نۆردنۆوسته‌.

DIRIGENT EN KOOR STADHUISKOOR UTRECHT

Dirigent Paul Krijnen

Paul Krijnen volgde de studie Piano aan het Utrechts Conservatorium, behaalde daar het diploma Docerend Musicus en specialiseerde zich vervolgens in zang en koordirectie. Paul is dirigent van diverse klassieke koren in Utrecht en omgeving, en sinds enige jaren ook van koren die lichte muziek zingen. Sinds 2009 leidt hij het Stadhuischoor Utrecht.

Stadhuischoor Utrecht

Het Stadhuischoor Utrecht werd in 2009 opgericht als de *Civil Servants*, een groep gemeentemedewerkers en raadsleden die met elkaar wilden zingen. Inmiddels is elke amateurzanger welkom bij het koor. Om de week wordt geoefend, nog steeds in het stadhuis. Het repertoire van het koor loopt uiteen van Utrechtse smartlappen en volksliedjes tot klassieke liederen van o.a. Mozart, Gluck en Purcell. Regelmatig treedt het koor op bij gemeentelijke bijeenkomsten en bij festivals.

CONDUCTOR AND CHOIR STADHUISKOOR UTRECHT

Conductor Paul Krijnen

Paul Krijnen studied piano at the Utrecht Conservatory, where he obtained his Teaching Musician diploma before specialising in singing and choir conducting. Paul conducts various classical choirs in the city and province of Utrecht. For several years he has also conducted light music choirs. Since 2009 he has conducted the *Stadhuischoor Utrecht* [Utrecht Municipality Choir].

Stadhuischoor Utrecht

The Utrecht Municipal Choir was established in 2009 as the Civil Servants, a group of municipal employees and city councillors who wanted to sing together. Now any amateur singer is welcome to join the choir. They practice every two weeks, still in the city hall. The choir's repertoire ranges from Utrechtse *smartlappen* [traditional Utrecht 'tearjerkers'] and folk songs to classical songs of composers including Mozart, Gluck and Purcell. The choir regularly performs during municipal meetings and festivals.

GEYÊNER Û KORÎ GORANÎ ŞAREWANÎ UTRECHT

گه‌یینه‌ر و کۆری گۆرانی شاره‌وانی ئوتتریکت

Geyêner Paul Krijnen

Paul Krijnen le peymangay awazany Utrecht dersî pîanoy xwênd û dîplomy mamostayety mosîqay wergirt û xoy pispory goranî û rêbery kory goranî kird. Paul geyênery çend kory klasîk le Utrecht û dewr-û-bery buwe. Çend salêke Paul rêbery kory gorany suktir le klasîk dekat. Le salî 2009-we rêberayeti kory goranî şarewanî Utrecht dekat.

Kory goranî şarewanî Utrecht

Kory goranî şarewanî Utrecht le salî 2009 da wek xzmetkarî medenî damezra. Hendêk endamî şarewanî û şoray şar lêk ko bunewe bo ewey pêkewe goranî blên. Êstakane hemu muştaqî goranî dêtwanin bibne endamî koreke. Be du hefte carek le şarewanî lek ko debnewe. Temrînekanî cor-wa-cor-e le goranî xomalî Utrecht ta goranî klasîky Mozart, Gluck û Purcell. Em kore zu-be-zu le kobunewekany şarewany û fêstîvalan bername pêşkeş dekat.

کۆری گۆرانی شاره‌وانی ئوتتریکت

کۆری گۆرانی شاره‌وانی ئوتتریکت له سالێ 2009 دا وهک خزمه‌تکاری مه‌ده‌نی دامه‌زرا. هه‌ندێک ئه‌ندامی شاره‌وانی و شۆرای شار لێک کۆ بوونه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی پێکه‌وه گۆرانی بڵێن. ئێستاکانی هه‌موو مووشتاکی گۆرانی ده‌توانن بینه ئه‌ندامی کۆره‌که. به دوو جه‌وتوو چارێک له شاره‌وانی لێک کۆ ده‌بنه‌وه. ته‌مرینه‌کانی کۆر جۆر واجۆره له گۆرانی خۆمالی ئوتتریکت تا گۆرانی کلاسیکی مۆزارت، گلووک و پوورسێل. ئه‌م کۆره زوو به زوو له کۆبونه‌وه‌کانی شاره‌وانی و قیستیقالان به‌رنامه پێشکه‌ش ده‌کات.

گه‌یینه‌ر و کۆری گۆرانی پاۆل کرایین

پاۆل کرایین له په‌یمانگای ئاوازانێ ئوتتریکت ده‌رسی پیانوی خوێند و دیپلۆمی مامۆستایه‌تی مۆسیقای وه‌رگرت و خۆی پسپۆری گۆرانی و رێبه‌ری کۆری گۆرانی کرد. پاۆل گه‌یینه‌ری چه‌ند کۆری گۆرانی کلاسیک له ئوتتریکت و ده‌وریه‌ری بووه. چه‌ند سالێکه پاۆل رێبه‌ری کۆری گۆرانی سووکتر له کلاسیک ده‌کات. له سالێ 2009 وه رێبه‌رایه‌تی کۆری گۆرانی شاره‌وانی ئوتتریکت ده‌کات.

ئۆركىستىرى مۇسقىئى جىھانى نۆردنۆۋست
WERELDMUZIEKORKEST
DE NOORDOOSTER

Klarinet | Clarinet | Klarinêt | كلارينېت

Ans Nijhof
Cocky Hendriks
Mirte van Galen
Ria Gruter
Willeke Parmentier

Dwarsfluit | Flute |

Şımşalı almany | شىمشالى ئالمانى

Els Overbosch
Enna Butte
Erna de Goede

Viool | Violin | Wyolon | ويۇلۇن

Anna-Birthe Hardewijn
Hilde van Amerongen
Sanneke van Geest

Cello | Cello | Çelo | چىلۇ

Gerrit Burgers
Gusta Boland

Contrabas | Double bass |

Kontrabas | كۇنتراباس

Margot Hovenkamp

Mandoline | Mandolin | Mandolîn | ماندۇلېن

Reitz Jonkman

Piano | Piano | Pîano | پىيانۇ

Liesbeth Simpelaar

Accordeon | Accordion | Okordeon | ئۆكۆردىيۆن

Joy de Jong

Trompet | Trumpet | Kerena | كەرەنا

Vera Rovers
Willem Knitel

Bugel | Bugle | Zorna | زۇرنا

Arjan van Dijk

Euphonium | Euphonium |

Ewponîom | ئەۋپۇنىيۇم

Liesbeth Meerman

Sopraansaxofoon | Soprano saxophone |

Soprano saksofon | سۇپرانۇ ساكسۇفۇن

Margot Hovenkamp

Altsaxofoon | Alto saxophone

Alto saksofon | ئالتۇ ساكسۇفۇن

Carolien Bokdam
Karin Ditmarsch
Linda Horst

Tenorsaxofoon | Tenor saxophone

Tênor saksofon | تېنۇر ساكسۇفۇن

Ruud Wind
Herman Eijdem

Baritonsaxofoon | Baritone saxophone |

Bariton saksofon | بارىتون ساكسۇفۇن

Herman Eijdem

Percussie | Percussion | Pêrkuşin | پېركۇوشن

Els Overbosch

كۆرى گۇرانى شارەۋانى ئوتتېخت
STADHUISKOOR
UTRECHT

Sopraan | Soprano | Soprano | سۇپرانۇ

Annelies Pascha
Anneke Hielema
Annet van den Akker
Birgit Haberland
Corrie Kamphof
Ellen Plomp
Gerry Quist
Hera Borst
Janine van den Maagdenberg
Joke Rijken van Olst
Manon Penris
Marijke Diepenmaat
Marinka de Boer
Maud Keller
Rian van Tilburg
Riekje van Rooij
Sylvia van Leeuwen
Willemijn Timmermans

Tenor | Tenor | Tênor | تېنۇر

Agaath Buitink
Cees Appelman
Janneke Hogendoorn
Joke van Dijk
Marijn Benjaminsen

Alt | Alto | Alto | ئالتۇ

Annemarieke ten Bosch
Ans Jongerius
Dineke Cloetingh
Francis Bouwens
Janneke Blok
Leet Berends
Marga van Asperen
Margon van der Veen
Maria Hoogveld
Marianne Romein
Mariëtte Londo
Marileen Reinders
Monique Appelman
Petra Zelen
Thobias van der Burg

Bas | Bass | Bas | باس

Amer Hammad
Hani Mustafa
Maarten van de Krol
Roelof Doedens
Sytse Koopmans
Ton van Vlimmeren

Begeleidend pianist repetities | Accompanying pianist during rehearsals

Hawkarî pîano le katî dubare kirdnewe | هاۋكارى پىانو لە كاتى دووبارە كردنە ۋە

Colijn Buis

LIBRETTOSCHRIJVERS

KEYHAN MOHAMADALIAN
FIROOZEH FARJADNIA

Keyhan Mohamadalian

Keyhan Mohamadalian komt uit Quri Qaleh, een dorp in de provincie Kermanshah in Noord-West Iran. Als kind maakte hij de Iraaks-Iraanse oorlog (1980-1988) mee. Vanwege de repressieve, op de sharia gebaseerde dictatuur was Keyhan behalve verpleegkundige ook mensenrechtenactivist. Dat leidde tot zijn vlucht op 31 augustus 2015. Met behulp van smokkelaars ging hij naar Turkije, reisde hij naar de westkust en stak hij de Egeïsche Zee over. Vanuit Griekenland trok hij over de Balkan, dwars door Macedonië, Servië en Kroatië naar Oostenrijk. Uiteindelijk kwam hij in Nederland, waar hij werd opgevangen door de christelijke instelling *Home for Kurds*.

Keyhan blijft zich actief inzetten voor mensenrechten, wil weer aan de slag in een ziekenhuis en hoopt naar de kunstacademie te kunnen gaan.

Firoozeh Farjadnia

Firoozeh Farjadnia groeide, net als Keyhan, op in de Iraanse provincie Kermanshah. Ze maakte de Iraanse revolutie (1979) mee, de oorlog met Irak, de conservatieve dictatuur en de gevolgen van het verzet daartegen van haar familie. Firoozeh vluchtte in 1995 naar Nederland, waar ze bouwkunde studeerde en werkzaam is bij een architectenbureau.

Lezen en schrijven is voor Firoozeh altijd een schuilplaats geweest. Het geeft haar, zei ze in een VPRO-interview, 'het gevoel dat de wereld groter is dan dit hier'. In haar debuutroman *Postvogel* laat ze zien hoe het is om kind te zijn in het onveilige Iran en hoe kwetsbaar een vluchteling is in het huidige Nederland.

LIBRETTISTS

KEYHAN MOHAMADALIAN
FIROOZEH FARJADNIA

Keyhan Mohamadalian

Keyhan Mohamadalian comes from Quri Qaleh, a village in Kermanshah Province, northwest Iran. As a child, he experienced the Iran-Iraq war (1980-1988). In addition to working as a nurse, in reaction to the repressive Sharia-based dictatorship he also became a human rights activist, which led to his having to flee the country on 31 August 2015. Smugglers helped him to flee to Turkey, where he travelled to the west coast and crossed the Aegean Sea. From Greece, he trekked across the Balkans, through Macedonia, Serbia and Croatia to Austria and then Germany. Eventually, he entered the Netherlands, where he was taken in by the Christian institution Home for Kurds.

Still active as a human rights campaigner, Keyhan is keen to work in a hospital again and hopes to study at an art academy.

Firoozeh Farjadnia

Like Keyhan, Firoozeh Farjadnia grew up in the Iranian province of Kermanshah. She experienced the Iranian revolution of 1979, the war with Iraq, the conservative dictatorship and the consequences for her family of resisting that regime. Firoozeh fled the country in 1995 and came to the Netherlands, where she studied architecture. She now works for an architects' office.

Reading and writing has always been a safe haven for Firoozeh. As she stated in a interview for the VPRO [a Dutch broadcasting association], it gives her "the feeling that the world is larger than this Here". In her debut novel, *Postvogel*, she portrays how it is to be a child in unsafe Iran and how vulnerable a refugee is the present-day Netherlands.

INLEIDING

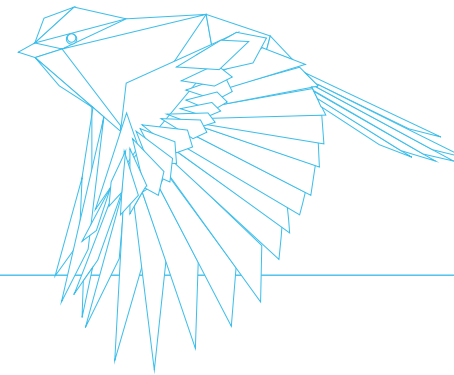
BERI SHALMASHI

Beri Shalmashi, publicist en filmmaker, is van Iraans-Koerdische afkomst. In 2008 studeerde zij af aan zowel de Nederlandse Filmacademie als de Hogeschool voor de Kunsten. De film *Mama*, die ze samen met Sanne Vogel maakte, werd genomineerd voor een Gouden Kalf. In 2012 besloot ze in Erbil, Iraaks-Koerdistan, te gaan wonen en doceerde daar aan de Salahaddin University. Sinds 2015 woont zij, vanwege de oorlog met IS, weer in Amsterdam.

Als klein meisje had ik geen herinneringen aan Koerdistan, het was slechts het land uit mijn dromen. Als ik aan Koerdistan dacht, dacht ik aan verdriet en aan warmte, zoals ik dat ook in de ogen van mijn moeder zag. Ik tekende geplooiden bergen waar je vanuit een vliegtuig met je handen overheen zou kunnen aaien. Ruige toppen waar de sneeuw als zilte tranen naar beneden trok, om het land daar beneden tot leven te wekken na een lange winterslaap.

Koerdistan, een land vol muzikale traditie. Van zielen die vol verlangen het landschap en de liefde bezingen. Mislukte liefdes, erotische liefdes, platonische liefdes. De liefde voor een land dat soms alleen in muziek mag bestaan.

Maar vaak werd zelfs die muziek ondergronds gemaakt, verboden omdat de Koerdische taal en identiteit altijd wordt onderdrukt. Behalve als

het onder de noemer valt van muziek uit Iran of Turkije bijvoorbeeld, veelal gezongen in die andere taal. Wat muziek betreft was men in Irak altijd nog het meest vrij om openlijk in het Koerdisch te zingen. En sinds Iraaks Koerdistan semi-autonoom is, is het ook toevluchtsoord voor Koerdische muzikanten vanuit elders.

Ik heb vrienden die met dezelfde Koerdische muziek opgroeiden als ik. Wij kochten hier in Nederland dan een CD na een feestje met andere Koerdische vluchtelingen. Maar die vrienden hadden dan een cassette die ze moesten verstoppertjes als bijvoorbeeld de Turkse politie kwam. Want ook muziek is voor Koerden een mix tussen pijn en warmte.

Dat hoor je aan de liederen en aan de composities. Dat zie je aan de gezichten van de muzikanten. Er is altijd iets bitterzoets, vaak was muziek *an sich* al een daad van verzet.

Als ik wel eens in Koerdistan ben en op zoek ga naar muziek, dan tref je vaak zelfs in de winkels illegale kopieën. Misschien is de muziek te groot om te vangen op een schijf, want de muziek hangt in de straten, klinkt uit auto's die langs je scheuren in de stad. Uit de speakers in de *malls*. Uit de huizen in de dorpen in de bergen. Op de tongen van de mensen bij een picknick aan de rand van de stad. Aan het front waar een *peshmerga* zijn gewonde kameraad terug naar het kamp toe draagt.

Daarom juist is het zo mooi dat deze muziek hier samenkomt, alsof het de verhalen vanuit Koerdistan naar hier doet waaien. Zoals dat gaat met zand uit de woestijn. Als het hier regent, plakken er fijne korrels zand op je ruiten met elke druppel die maar valt. Na een lange reis, mogen de verhalen hier landen. Met muziek die niet alleen meer alleen van de Koerden is, maar van ons allemaal.

INTRODUCTION

BERI SHALMASHI

Publicist and filmmaker Beri Shalmashi is of Iranian-Kurdish origin. In 2008 she graduated from the Netherlands Film Academy (Amsterdam) and the HKU University of Arts Utrecht. In 2010, the film *Mama*, which she co-directed with Sanne Vogel, was nominated for a Golden Calf award [Dutch: Gouden Kalf]. In 2012 she decided to move to Erbil, Iraqi Kurdistan, where she taught at Salahaddin University. Since 2015, due to the war with the so-called Islamic State, she has again been living in Amsterdam.

As a little girl, I had no memories of Kurdistan; it was just the land of my dreams. When I thought of Kurdistan, I thought of sadness and warmth — as what I saw in my mother's eyes. I drew pleated mountains that you could stroke from a plane with your hands. Rugged peaks from which the snow wended its way down like salty tears, to bring the country down below back to life after its long hibernation.

Kurdistan — a country steeped in musical tradition. Land of souls full of longing, singing of the landscape and the love. Failed loves, erotic loves, platonic loves. The love for a country that sometimes may only exist in music.

Often, however, even that music was made underground, banned because the Kurdish language and identity is always suppressed, unless it falls into the category of music from Iran or Turkey, for example — often sung

in those other languages. As far as music is concerned, the people in Iraq were still most free to sing openly in Kurdish. And because Iraqi Kurdistan is semi-autonomous, it is also a refuge for Kurdish musicians from elsewhere.

I have friends who grew up with the same Kurdish music as I did. Here in the Netherlands, we bought a CD after a party with other Kurdish refugees. But those friends had a cassette that they had to hide if, for example, the Turkish police came calling. For Kurds, of course, music also mixes pain and warmth.

You can hear that in the songs and compositions. You can see it in the musicians' faces. There's always something bittersweet; often the music in itself was an act of resistance.

If I happen to be in Kurdistan and go looking for music, I often find illegal copies, even in the shops. Perhaps

the music is too large to be captured on disc, because it's on the streets, blasting out of cars that race past you in the city, from speakers in malls, from houses in mountain villages. It's on the tongues of people picnicking on city outskirts. It's on the warfront, where a Peshmerga carries his wounded comrade back to camp.

This is precisely why it's so beautiful that this music is coming together here, as if it were blowing the stories all the way from Kurdistan to here. As happens with sand from the desert: when it rains here, fine grains of sand stick to your window panes with every drop that falls. After a long journey, the stories can finally land here — with music that is not only for the Kurds, but for all of us.

ORATORIO VAN EEN VLUCHT ORATORIO OF A FLIGHT

1. THUIS

Muziek | Kay Krijnen, traditioneel

Dit eerste deel is gebaseerd op verschillende traditioneel-Koerdische stijlen en melodieën. Koerdische muziek is duizenden jaren oud, maar ondanks hun cultuur hebben Koerden geen eigen staat. Het thuis van de Koerden is de landstreek Koerdistan, die voornamelijk uit gebergte bestaat en twee grote rivieren heeft, de Tigris en de Eufrat. De streek overlapt gedeeltes van Turkije, Iran, Syrië, Armenië en Irak.

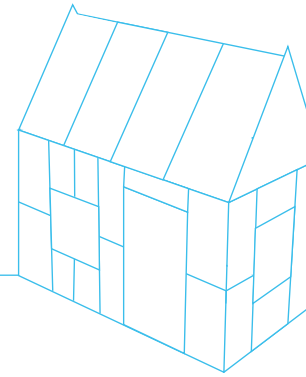
De onderdrukking van de Koerden heeft al eeuwen lang een diaspora tot gevolg, vooral naar Europa. Muziek is een belangrijk middel om de Koerdische identiteit te behouden en verder te ontwikkelen.

1. HOME

Music | Kay Krijnen, traditional

This first part is based on various traditional Kurdish styles and melodies. Kurdish music is thousands of years old, but despite their rich culture the Kurds have no state of their own. The Kurdish homeland is the geo-cultural region of Kurdistan, which encompasses vast mountain ranges and two great rivers, the Tigris and the Euphrates. The region overlaps parts of Turkey, Iran, Syria, Armenia and Iraq.

Centuries of oppression of the Kurds has resulted in a widespread diaspora, mainly in Europe. Music is an important vehicle for preserving and developing Kurdish identity.

ئاوازی راکردن AWAZÎ RAKIRDN

1. MAAL

Musîqa | Kay Krijnen, nerîti

Em yekem beşe le ser çend şêwe û mêlodî nerîti Kurîd danrawe. Musîqay Kurîdî hezaran sal kone, belam sereray kelturî xoyan Kurîd wlatî xoyan niye. Malî Kurîdan Kurîdstane, ke beşî zory le berzayekani beynî çemekani Dicle û Furat daye. Kurîdistan dabeş krawe le ser Turkya, Eran, Suryay, Eraq û Ermenistan.

Zulm û zory le Kurîd sedan sale bote hoy aware buni xelk, betaybet bo Ewropa. Musîqa şeweyek buwe ke nasnamey Kurîdî pere bigîre û perey pe bidre.

1. مَال

مۆسیقا: کای کرینن، نەریتی

ئەم یەکەم بەشە لە سەر چەند شێوە و مێلودی نەریتی کوردی دانراوە. مۆسیقای کوردی هەزاران ساڵ کۆنە، بەلام سەرەرای کەلتوووری خۆیان، کورد وەلاتی خۆیان نیە. مالی کوردان کوردستانە، کە بەشی زۆری لە بەرزاییەکانی بەینی چۆمەکانی دەجلە و فەرات دایە. کوردستان دابەش کراوە لە سەر تورکیا، ئێران، ئێراق، سووریا و ێرمەنستان .

زوولم و زۆری لە کورد سەدان ساڵە بۆتە هۆی ئاوارە بوونی خەلک، بە تایبەتی بۆ ئێروپا. مۆسیقا شێوەیەک بوە کە ناسنامەی کوردی پەرە بگرێ و پەرە ی پە بد .

2. DE ROEP VAN DE RIVIER

Muziek | Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

In deel 2 tot en met 6 vertelt Keyhan Mohamadalian over zijn vlucht. In *De roep van de Rivier* geeft hij aan wat hem tot zijn vlucht dreef en uit hij zijn verdriet daarover. De muziek wisselt af tussen energieke daadkracht en droefheid.

De roep van de rivier
De roep van de rivier
Ik ben een Koerd
die duizend dromen is vergeten
De roep van de rivier
Ik wilde niet ten strijde trekken
en sterven als een slecht mens
Ik vluchtte voor de tirannie
De bergen af de dalen door

Mijn moeder is gevangen genomen
Mijn vader vermoord
Kinderen zijn op straat verbrand
Wegen en huizen verwoest
Zolang ik besta
Zolang ik besta
Heb ik geen blijdschap gezien
Ik wilde niet in de gevangenis sterven
als een slecht mens

Alles schrijf ik nauwkeurig op, want
Zolang ik besta
Zolang ik besta
Heb ik geen blijdschap gezien
Ik wilde niet sterven als een
slecht mens

Onderweg zag ik velen als ik
Hongerig, dorstig
Ik zag mensen berooid, gewond, ziek
Zonder thuis, zonder toekomst,
zonder hoop
Kinderen hielden in de armen
van hun moeders
De bladeren van de bomen
waren onze chocola
De bossen een schuilplaats

De vele doden, de vele gewonden

2. THE CALL OF THE RIVER

Music | Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

In parts 2 to 6, Keyhan Mohamadalian recounts his flight. Here, in *The Call of the River* [Dutch: *De roep van de Rivier*] he tells us what drove him to flee and he expresses his sorrow about his flight. The music oscillates between energetic vigour and distress.

The call of the river
The call of the river
I am a Kurd who has forgotten a
thousand dreams
The call of the river
I did not want to go to war and die
like a bad man
I fled from the tyranny
Down mountains and through valleys

My mother was captured
My father murdered
Children were burnt on the streets
Roads and houses destroyed
For as long as I have existed
For as long as I have existed
I have seen no joy
I did not want to die in prison like a
bad man

I write it all down accurately, because
For as long as I have existed
For as long as I have existed
I have seen no joy
I did not want to die like a bad man

On my way I saw many like me
Hungry, thirsty
I saw people in need, wounded, ill
With no home, with no future, with no
hope
Children cried in their mothers' arms
The leaves of the trees were our
chocolate
The woods a refuge

The many dead, the many wounded

2. HOYI DERYAAA

Mosîqa | Kay Krijnen

Honrawe | Keyhan Mohamadalian

Le beşi 2 ta 6 da Keyham Mohamadalian basy rakrdni xoy dekat. Le hoyi deryaa da basi helatni xoy û xemy dly dekat. Mosîqake deman bat bo nêw hêz û twanayi le gel xem û naraheti.

Hoyi deryaaa
Hoyi deryaaa
Min kurdîm hezar xewnm le bîr çotewe
Hoyi deryaaa
Bo eweyi be xirapî nemirm cengm krd
Le hewraz û nşêw ramkrd le destî
stemkar

Daykm xiraye jêrxan bawcum kujra
Minallekanî gerek sutan şeqamekan
Wek mallekan wêrran û xapûr kran
Leweti hem nemdîtuwe şadi be gyan
Leweti hem nemdîtuwe şadi be gyan
Bo ewey be xrapî nemrm, neçum bo
bendixane

Le gell koç krduwî zor û brîndar

Yek yek deyinusm becê û berê
Leweti hem nemdîtuwe, şadi be gyan
Leweti hem nemdîtuwe, şadi be gyan
Bo ewey be xrapî nemrm, neçum bo
bendixane

Le rêga bînîm xellkî wek min tînû û
brsîn
Hêndêk nexoš hêndêk brîndar, hêndêk
hejarîn
Hêndêk nexoš hêndêk brîndar, hêndêk
hejarîn
Mindal degriyan le bawêşî dayk
Le ciyatî çuklêt xwardman gelay dar
Le nêwî cengel xoman da heşar

له رێگا بێنیم خەلکی وەک من تینوو و برسین
هێندێک نەخۆش هێندێک بریندار، هێندێک
هه‌ژارین
هێندێک نەخۆش هێندێک بریندار، هێندێک
هه‌ژارین
من‌دال ده‌گریان له‌ باوه‌شی دایک
له‌ جیاتیی چوکلیت خواردمان گه‌لای دار
له‌ نێوی جه‌نگه‌ل خۆماندا هه‌شار

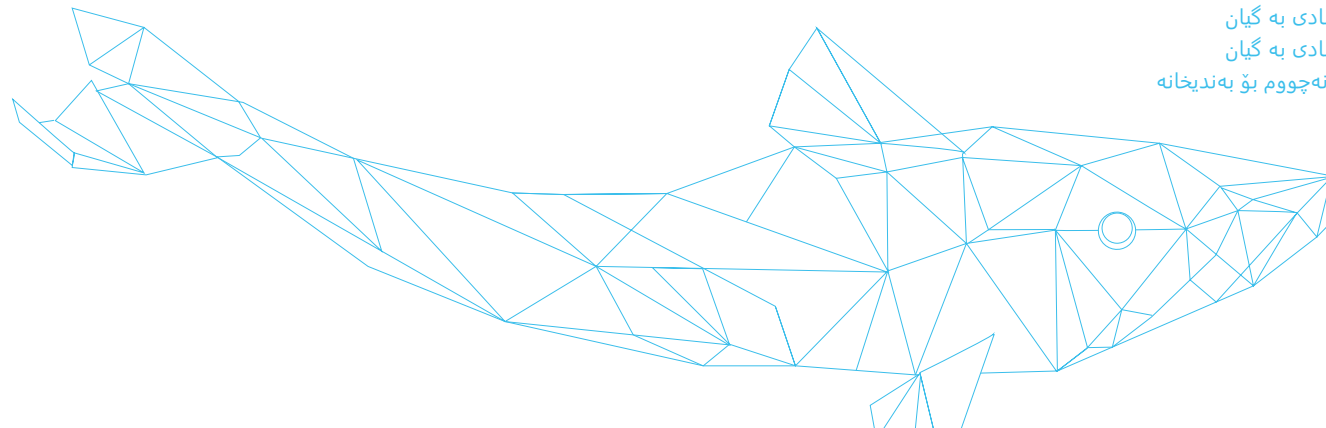
٢. هۆی ده‌ریا
مۆسیقا: کای کراینن
هۆنراوه: که‌یهان موچه‌مه‌دعالیان

له‌ به‌شی ٢ تا ٦ دا که‌یهان مۆه‌امادالان باسی راکردنی خۆی ده‌کات. له‌ هۆی ده‌ریا دا باسی
هۆی هه‌لاتنی خۆی و خه‌می دلی ده‌کات. مۆسیقاکه‌ ده‌مان بات بۆ نێو هێز و توانایی له‌گه‌ڵ
خه‌م و ناراهه‌تی.

هۆی ده‌ریا||
هۆی ده‌ریا||
من کوردم هه‌زار خه‌ونم له‌ بیر چۆته‌وه
هۆی ده‌ریا||
بۆ نه‌وه‌ی به‌ خراپی نه‌مرم جه‌نگم کرد
له‌ هه‌وراز و نشیو رامکرد له‌ ده‌ستی سته‌مکار
دایکم خراپه‌ ژێرخان باوکم کوژرا
مناله‌کانی گه‌ره‌ک سوتان، شه‌قامه‌کان
وه‌ک ماله‌کان وێران و خاپوور کران
له‌ وه‌تی هه‌م نه‌مدیتوووه‌ شادی به‌ گیان
له‌ وه‌تی هه‌م نه‌مدیتوووه‌ شادی به‌ گیان
بۆ نه‌وه‌ی به‌ خراپی نه‌مرم نه‌چووم بۆ به‌ندیکانه

له‌ گه‌ڵ کۆچ کردووی زۆر و بریندار

یه‌ک یه‌ک ده‌ینوسم به‌جێ و به‌رێ
له‌ وه‌تی هه‌م نه‌مدیتوووه‌ شادی به‌ گیان
له‌ وه‌تی هه‌م نه‌مدیتوووه‌ شادی به‌ گیان
بۆ نه‌وه‌ی به‌ خراپی نه‌مرم نه‌چووم بۆ به‌ندیکانه

3. IN DE KEEL VAN DE ZEE

Muziek | Kay Krijnen, Monir Goran

Libretto | Keyhan Mohamadalian

Nu komt het zwaarste gedeelte van de vlucht, de boottocht van Turkije naar Griekenland. De dramatiek daarvan wordt in de muziek weergegeven door tere, ijle klanken die van ver lijken te komen. Het koor wordt uitsluitend door saxofoons begeleid.

We schrokken op
Een stem in de zwarte nacht
Riep ons toe: Daar wacht je ellende
en de dood
Toch stapten we in de boot
Hij was zes meter groot,
er moesten zestig mensen in
Helaas, de zee werd woest op ons
Nu waren we in oorlog met de natuur
Donkere golven vielen ons aan
Als antwoord danste de boot

Wij zijn in de keel van de zee

Ons verleden werd een sprookje
Onze liederen zacht gehuil
Onze foto's een herinnering
De hele tijd dacht ik aan Koerdistan
De boot sloeg om
We vielen in het water

In m'n eentje bereikte ik land
Aan de vloedlijn stond ik, alleen
Met een aantal lichamen
Aan hen werd de dood geschonken
Aan mij het leven

3. IN THE THROAT OF THE SEA

Music | Kay Krijnen, Monir Goran

Libretto | Keyhan Mohamadalian

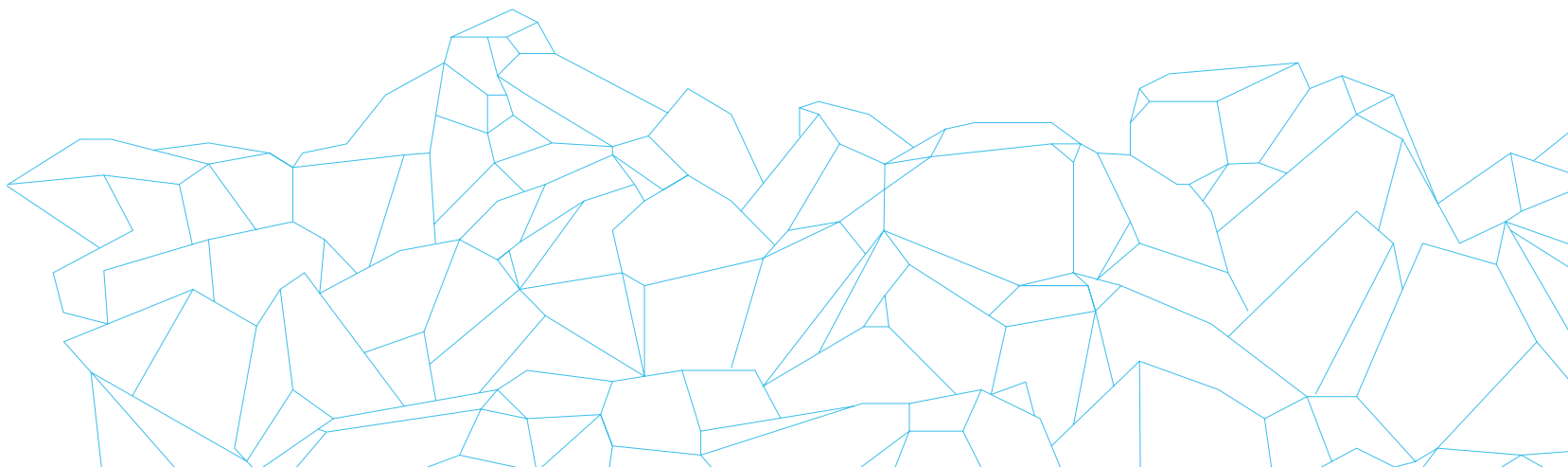
Now comes the hardest part of the flight: the boat crossing from Turkey to Greece. The drama of the crossing is expressed in the music by delicate, thin sounds that seem to come from far away. The choir is only accompanied by saxophones.

We were startled
A voice in the black of night
Called to us: Misery and death await
you there
But we still stepped into the boat
It was six meters long, sixty people
had to embark
Alas, the sea vented its rage on us
Now we were at war with nature
Dark waves assailed us
The boat danced in response

We are in the throat of the sea

Our past became a fairytale
Our songs soft crying
Our photos a memory
All the time I thought of Kurdistan
The boat capsized
We fell into the water

On my own I reached land
On the tideline I stood, alone
With several bodies
To them was given death
To me, life

3. HEMUWAN KEWTÎNE GERWÎ DERYA

Mosîqa | Kay Krijnen

Honrawe | Keyhan Mohamadalian

Esta basî beşî rakrdnekey be belem le Turkya bo Yonan dekrê. Denge cerg
brekanî hat û hawar le new mosîqake dl tezenî ew sefere nişan deda. Lem beşe
da tenya saksofon legel korî awaz daye.

Serman hellbrî ewê şewzenge
Bangîyan lê krđin birrun ewê hiywa û
mh rge
Razî buwîn çwîne naw belem be têkra
Şeş mîtir bo qaçaqçî şst kes hawîşit
tiya
Mexabin derya tûre bû lêman
Kewtîne şerî siruşit û tarîke şewan
Şepullan derfetiyan nedayin hêrşîyan
Hêna bûman
Bih lem derqsa le dewrî xoman

Hemuwan kewtîne geruy derya

Îtir jiyan bû be dastan
Goranî hemû bo be griyan
Wêneyî hemuwan bû be yadgar
Bîrm her le layî kurdistan hebû
Belem wergêra hemuwan nuqm buwîn
Min tek û teniya bo xemî rujgar çume
kenar aw

Katê geysitme kenarekanî aw
Tenha xom û metekan bowin
Ke ewan mergiyan pê bexşêndraw û e
minîş jiyan

۳. هه‌مووان کهوتینه گه‌روی ده‌ریا

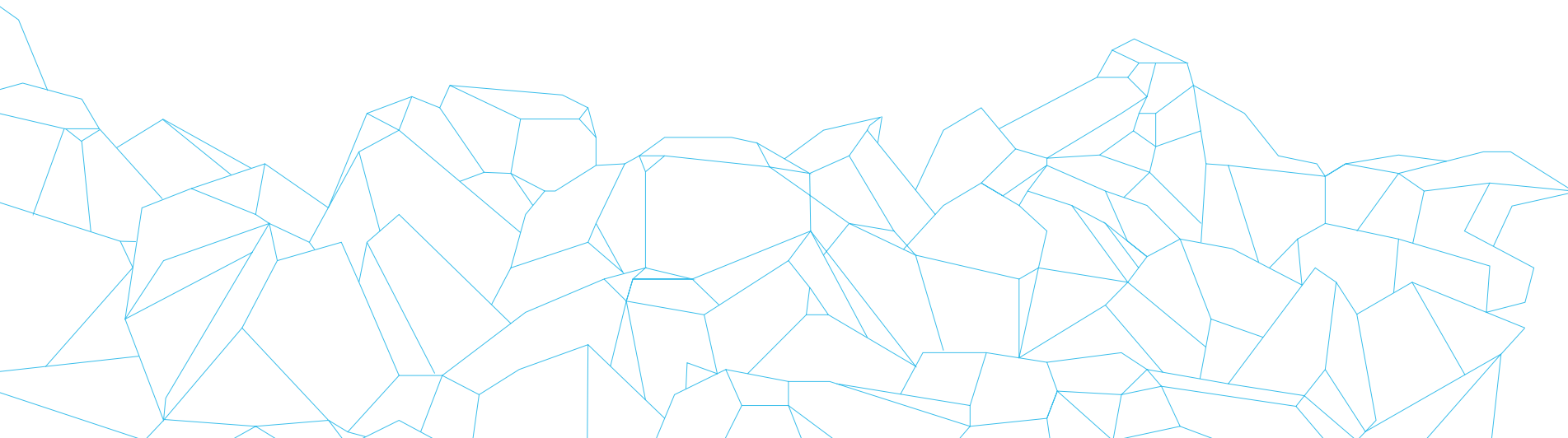
مۆسیقا: کای کراینن

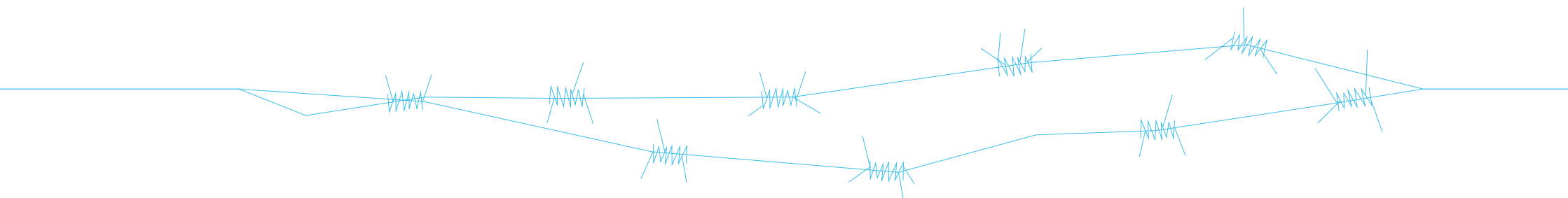
هۆنراوه: که‌یهان موحه‌مه‌دعالیان

ئێستا باسی به‌شی سه‌ختی را‌کردنه‌که‌ی به‌ به‌له‌م له‌ تورکیا بۆ یۆنان ده‌کړی. ده‌نگه‌ جه‌رگ
یره‌کانی هات و ه‌اوار له‌ نێو مۆسیقا‌که‌ دلته‌زێنی ئه‌و سه‌فه‌ره‌ نیشان ده‌دا. له‌م به‌شه‌ داته‌نیا
سا‌کسۆفۆن له‌گه‌ڵ کۆری ئاواز دا‌یه‌.

ئێتر ژیان بوو به‌ داستان
گۆرانی هه‌موو بۆ به‌ گریان
وێنه‌ی هه‌مووان بوو به‌ یادگار
بیرم هه‌ر له‌ لای کوردستان هه‌بوو
به‌له‌م وه‌رگێرا هه‌مووان نو‌قم بووین
من ته‌ک و ته‌نیا بۆ خه‌می روژگار چومه‌ که‌نار ئاو
کاتێ گه‌یشتمه‌ که‌ناره‌کانی ئاو
ته‌نها خۆم و چه‌ند لاشه‌یه‌ک بووین
که‌ ئه‌وان مه‌رگیان پێ به‌خشێندراو و ئه‌ منیش
ژیان

سه‌رمان هه‌لبێری ئه‌وێ شه‌وزه‌نگه‌
بانگیان لێ کردین بیرون ئه‌وێ هیوا و مه‌رگه‌
رازی بووین چوینه‌ ئاو به‌له‌م به‌ تێکرا
شه‌ش مێتر بۆ قاچاقچی شست که‌س هاو‌یشت
تیا
مه‌خابن ده‌ریا تووره‌ بوو لێمان
که‌وتینه‌ شه‌ری سروشت و تاریکه‌ شه‌وان
شه‌پولان ده‌رفه‌تیان نه‌داین هێرشیان هێنا بوومان
به‌ له‌م ده‌رقسا له‌ ده‌وری خۆمان
هه‌مووان که‌وتینه‌ گه‌روی ده‌ریا

4. CHAOS

Muziek | Kay Krijnen

De vlucht wordt een opeenstapeling van indrukken. Wegen, stations, slaappleatsen, de vele andere vluchtelingen, de formaliteiten en talen van de verschillende landen... het hoofd tolt van alle onrust.

4. CHAOS

Music | Kay Krijnen

The flight becomes an accumulated mass of impressions. Roads, stations, sleeping places, the many other refugees, the formalities and languages of the various countries... one's head spins from all the unrest.

4. HERA W HURYA

Mosiqa | Kay Krijnen

Rakrndeke bu be ko kraweyekî sîrnjekan. Regakan, westgekan, ce xewekan, penaberî zor, rê û rêsmekan, zmanî cor wa cor... Lew hemu ajaweyye ser gej debet.

٤. هه‌را و هوریا

مۆسیقا: کای کراینن

راکردنه‌که بو به کۆ کراوه‌یه‌کی سرنجه‌کان. رێگا‌کان، وێستگه‌کان، جێ خه‌وه‌کان، په‌نا‌به‌ری زۆر، رێ و رێسمه‌کان، زمان‌ی جۆر وا جۆر... له‌و هه‌مو ئا‌وا‌ه‌یه‌یه‌ سه‌ر گێژ ده‌بێت.

5. DE TÄR SPEELT IN MIJN HART

Muziek | Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

Er komt licht aan de horizon, het einde van de vlucht is in zicht. Inwendig klinkt de tär, een Koerdisch snaarinstrument. De muziek is vol hoop en energie.

Tär van mijn hart
Maak voor mij een ladder
Van muziek

Mijn lief
De wereld is duizend dromen
De wereld is prachtig
De wereld is een symfonie

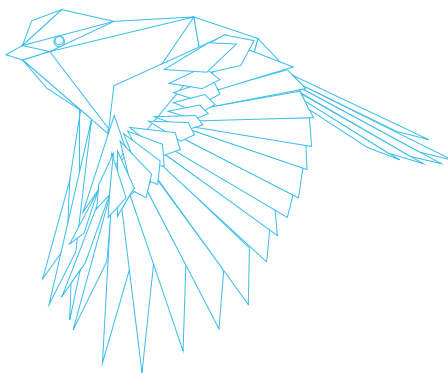
Tär van mijn hart
Maak voor mij een ladder
Van muziek

Miljoenen bloemen dansen mee
Op de tär van mijn hart
Op de drum van mijn hart

Tär van mijn hart
Ver van iedereen
Stijg ik op
Naar de wolken in de lucht
Ik vlieg

Tär van mijn hart
Maak voor mij een ladder
Van muziek

Ik ga naar de rust, naar de vrede
Zoals de vlinders
In de dalen van de bergen
Sla ik mijn vleugels open

5. THE TAR IS PLAYING IN MY HEART

Music | Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

There is light at the end of the tunnel; the end of the refugee's flight is within sight. The *tar*, a Kurdish stringed instrument, resounds internally. The music is full of hope and energy.

Tar of my heart
Make a ladder for me
Of music

My beloved
The world is a thousand dreams
The world is beautiful
The world is a symphony

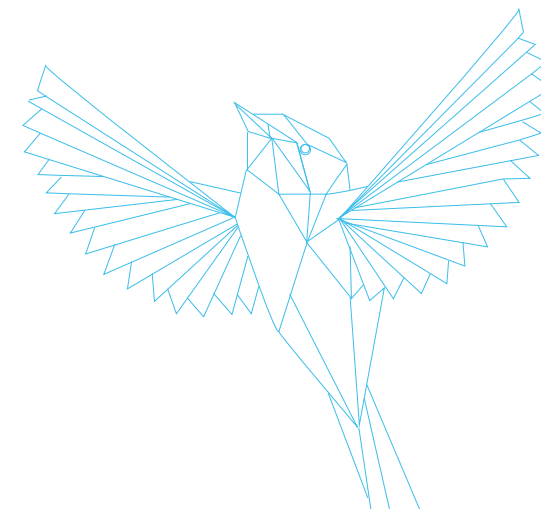
Tar of my heart
Make a ladder for me
Of music

Millions of flowers are dancing
To the *tar* of my heart
To the drum of my heart

Tar of my heart
Far from everyone
I rise up
To the clouds in the sky
I fly

Tar of my heart
Make a ladder for me
Of music

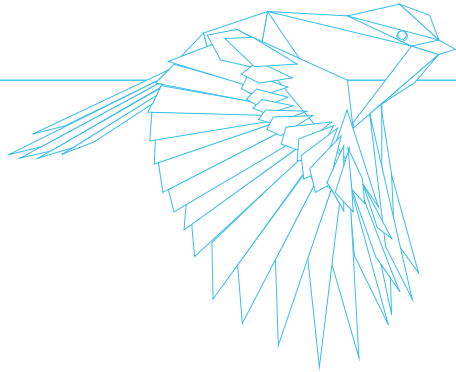
I go to the restfulness, to the peace
Like the butterflies
In the mountain valleys
I spread my wings wide

5. TARÎ DLM

Mosîqa | Kay Krijnen
Honrawe | Keyhan Mohamadalian

Ewe ronakayî le aso-we peyda bû, kotayî rakirdn der dekwê.
Dengy Taar (amêri mosîqay Kurdî) dêt. Mosîqake pre le humêd û twanayî.

Tarî dîlm
Bî jene
Le ser peyjeyî muzikda

Dunya cigayî hezaran
Awate û serbestîman
Gollm çwanî ewye
Dunya cê smfunyaye

Tarî dîlm
Bî jene
Le ser peyjeyî muzikda

Gollekanîş milêwnan
Deyî ken semayekî coan
Dfî dîlm
Bejenin
Bayî çon bê rojgarman
Dfî dîlm
Tarî dîlm
Dfî dîlm
Tarî dîlm

Tarî dîlm
Asude le hemuwan
Derom bo ser hewrekan
Derom min sade balla degrrm

Tarî dîlm
Bî jene
Le ser peyjeyî muzîkda

Derom dûr le şarekan
Asude wek pepulekan
Lenşêw derome hewraz
Ball û perm dekem baz

5. تارى دلم

مۆسیقا: کای کرینن
هۆنراوه: کهیهان موحه‌مه‌دعالیان

ئه‌وه‌ رووناکایى له‌ ئاسۆوه‌ په‌یدا بوو، کۆتایى ڕاکردن ده‌ر ده‌که‌وێ .
ده‌نگى تار (نامیهرى مۆسیقای کوردی) دێت. مۆسیقاکه‌ پیره‌ له‌ هومێد و توانایى .

تارى دلم
ئاسوده‌ له‌ هه‌مووان
ده‌رۆم بۆ سه‌ر هه‌وره‌كان
ده‌رۆم من ساده‌ بالا ده‌گرم

تارى دلم
بى ژه‌نه
له‌ سه‌ر په‌یژه‌ى موزيکدا

ده‌رۆم دوور له‌ شاره‌كان
ئاسوده‌ وه‌ك په‌پوله‌كان
له‌نشێو ده‌رۆمه‌ هه‌وراز
بال و په‌رم ده‌كه‌م باز

تارى دلم
بى ژه‌نه
له‌ سه‌ر په‌یژه‌ى موزيکدا

دونيای جیگای هه‌زاران
ئاواته‌ و سه‌ربه‌ستيمان
گۆلم، جوانى ئه‌ويه
دونيای جێ سمفونیايه

تارى دلم
بى ژه‌نه
له‌ سه‌ر په‌یژه‌ى موزيکدا

گۆله‌کانیش میلیۆنان
ده‌ی که‌ن سه‌مايه‌کى جۆان
دفى دلم
به‌ژه‌نن
باى چۆن بێ رۆژگارمان
دفى دلم
تارى دلم
دفى دلم
تارى دلم

6. HEIMWEE

Muziek | Traditioneel, arrangement Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

Na de blijdschap komt ook de pijn weer op, het heimwee naar het thuisland.
In dit deel wordt het koor alleen begeleid door violen, celli en contrabas.

Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
Wat een zucht, wat een pijn
Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
Mijn hart brandt

De mooiste,
de dierbaarste van mijn leven
Ik zal jaren op jou blijven wachten
Mijn hart brandt
Waarom ben ik ver van jou
vandaan gegaan?
Zeg het, licht van mijn ogen
Ik vind geen rust, geen slaap
Zeg het, licht van mijn ogen
Ik vind geen rust, geen slaap
Waarom ben ik ver van jou
vandaan gegaan?
Waarom ben ik ver van jou
vandaan gegaan?

De mooiste
Mijn hart staat stil tot ik jou
weer ontmoet
De mooiste
Mijn hart staat stil tot ik jou
weer ontmoet

De mooiste
Mijn hart staat stil tot ik jou
weer ontmoet
De mooiste
Mijn hart staat stil tot ik jou
weer ontmoet

Waarom ben ik ver van jou
vandaan gegaan?
Zeg het, licht van mijn ogen
Om de wil van God, zeg niet teveel
Zeg niet dat ik gek ben

6. HOMESICKNESS

Music | Traditional, arranged by Kay Krijnen

Libretto | Keyhan Mohamadalian

After the joy of arrival, the pain resurges — the nostalgia for the homeland. In this part, the choir is accompanied only by violins, celli and double bass.

Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
Such a sigh, such pain
Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
My heart is burning

The most beautiful,
the most precious in my life
For years I shall still be waiting for you
My heart is burning
Why have I gone so far away
from you?
Tell me, light of my eyes
I find neither rest nor sleep
Tell me, light of my eyes
I find neither rest nor sleep
Why have I gone so far away
from you?
Why have I gone so far away
from you?

The most beautiful
My heart will stand still until
I meet you again
The most beautiful
My heart will stand still until
I meet you again

The most beautiful
My heart will stand still until
I meet you again
The most beautiful
My heart will stand still until
I meet you again

Why have I gone so far away
from you?
Tell me, light of my eyes
In the will of God,
do not say too much
Do not say that I am mad

6. WEREZÎ

Mosîqa | Kay Krijnen

Honrawe | Keyhan Mohamadalian

Dway şadyeke disan êş û zaam gerayewe, werezî wlat.

Lem beşe da wyolon, çelo û kontrabas hawreyî legel koreke dekên.

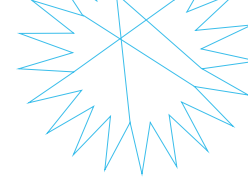
Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
ewe çe ax û azarêke
Hmmm Nai-da Nai-da nai-da...
agr kewtûte dlî min

coanikilekem ,gewreyi min
sallanêkî zor debêt çawerrwant bm
agr kewtûte dlî min
bomin walêt dur kewtmewe
billê rûnakî çawî min
xew nakewêt le çawî min
billê rûnakî çawî min
xew nakewêt le çawî min
bomin walêt dur kewtmewe
bomin walêt dur kewtmewe

coanikilekem
dllm westawe boto, to carî
tirbitibînmewe.
coanikilekem
dllm westawe boto, to carî
tirbitibînmewe.

coanikilekem
dllm westawe boto, to carî
tirbitibînmewe.
coanikilekem
dllm westawe boto, to carî
tirbitibînmewe.

bomin walêt dur kewtmewe
billê rûnakî çawî min
to be xatirî xuda kem bêje
ke ew şete

٦. وه‌ره‌زى

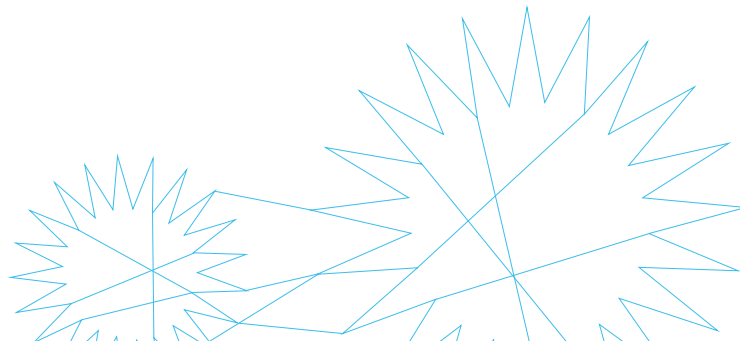
مۆسیقا: کای کراینن

هۆنراوه: کهیهان موحه‌مه‌دعالیان

دواى شادیه‌که دیسان ئێش و زام گه‌رایه‌وه، وه‌ره‌زى وڵات .
له‌م به‌شه داویۆلۆن، چێلۆ و کۆتتراباس هاورێیی له‌ گه‌ل کۆره‌که ده‌که‌ن .

بۆم‌ن والێت دورکه‌وتمه‌وه
بێئ ،رووناکی چاوی من
تۆ به‌ خاتری خودا که‌م بێژه
که‌ نه‌ و شێته

هه‌وه‌ چه‌ ناخ و نازارێکه
ئاگر که‌وتووته‌ دلی من
چۆانکیله‌ که‌م ،گه‌وره‌ی من
سالانێکی زۆر ده‌بێت چاوه‌روانت بم
ئاگر که‌وتووته‌ دلی من
بۆم‌ن والێت دورکه‌وتمه‌وه
بێئ ،رووناکی چاوی من
خه‌و ناکه‌وێت له‌ چاوی من
بێئ ،رووناکی چاوی من
خه‌و ناکه‌وێت له‌ چاوی من
بۆم‌ن والێت دورکه‌وتمه‌وه
بۆم‌ن والێت دورکه‌وتمه‌وه
چۆانکیله‌ که‌م ،گه‌وره‌ی من
دلم‌ وه‌ستاوه‌ بۆتۆ ،تۆ جاری ترتیبینه‌وه
چۆانکیله‌ که‌م ،گه‌وره‌ی من
دلم‌ وه‌ستاوه‌ بۆتۆ ،تۆ جاری ترتیبینه‌وه
چۆانکیله‌ که‌م ،گه‌وره‌ی من
دلم‌ وه‌ستاوه‌ بۆتۆ ،تۆ جاری ترتیبینه‌وه
چۆانکیله‌ که‌م ،گه‌وره‌ی من
دلم‌ وه‌ستاوه‌ بۆتۆ ،تۆ جاری ترتیبینه‌وه

7. ONTHEEMDE

Muziek | Kay Krijnen

Libretto | Firoozeh Farjadnia

Firoozeh Farjadnia schreef dit gedicht over haar verwevenheid met haar land. Na de vlucht is het thuis niet verloren, maar aanwezig in alles wat zij ziet, ruikt, voelt en droomt.

Ontheemde,
zeg niet dat er geen huis meer is

Bladeren worden geel van zonlicht
Zwarte ogen vangen het licht
jaren later, ver van huis
tussen haar wimpers ligt haar thuis

Een rivier in de stille bergen
nam de geur van muntbladeren mee
jaren later, ver van huis
is een zweem van muntgeur de stilte
langs een rivier

Ontheemde,
zeg niet dat er geen huis meer is

Het brood in rimpelende handen
als tarwetakken in het bruine zand
jaren later, ver van huis
zijn het gouden takken in elke aard

Een rivier in de stille bergen
nam de geur van muntbladeren mee
jaren later, ver van huis
is een zweem van muntgeur de stilte
langs een rivier

Mijn land, je bent niet alleen
niet enkel je bomen hebben jouw
wortels
laat mijn haar hier geworteld raken
zie je de bloemen aan jouw takken
mijn zoete land
als ik een nacht niet van je droom,
kan ik niet slapen
mijn zoete land, mijn zoete land, mijn
zoete land

Mijn land, je bent niet verlaten
niet alleen je bergen dragen je rots
laat de wind in mijn heimwee plukken
hoor je het ruisen van jouw woestijn,
mijn zoete land,
als ik een nacht niet van je droom,
kan ik niet slapen
mijn zoete land, mijn zoete land, mijn
zoete land,

Mijn land, je bent niet verstikkend
mijn adem krijgt van jou lucht
je bent mijn tapijt
als ik een nacht niet van je droom, kan
ik niet slapen
Mijn zoete land, mijn zoete land, mijn
zoete land

Mijn land, mijn land, mijn land!

7. DISPLACED

Music | Kay Krijnen

Libretto | Firoozeh Farjadnia

Firoozeh Farjadnia wrote this poem about her being intimately intertwined with her country. After fleeing, the home is not lost but present in everything she sees, smells, feels and dreams.

Displaced,
do not say that home is no longer

Leaves turn yellow in sunlight
Black eyes catch the light
years later, far from home
between her eyelashes lies her home

A river in the silent mountains
carried away the scent of mint leaves
years later, far from home
a tinge of mint scent is the silence
beside a river

Displaced,
do not say that home is no longer

The bread in wrinkled hands
like wheat ears in the brown sand
years later, far from home
they are golden branches in every
earth

A river in the silent mountains
carried away the scent of mint leaves
years later, far from home
a tinge of mint scent is the silence
beside a river

My country, you are not alone
not only your trees have your roots
let my hair take root here
do you see the flowers on your
branches?
my sweet country
if one night I do not dream of you, I
cannot sleep
my sweet country, my sweet country,
my sweet country

My country, you are not deserted
not only the mountains bear your rock
let the wind pluck at my nostalgia
hear you rustling from your desert, my
sweet country,
if one night I do not dream of you, I
cannot sleep
My sweet country, my sweet country,
my sweet country

My country, you are not suffocating
my breath receives air from you
you are my carpet
if one night I do not dream of you, I
cannot sleep
My sweet country, my sweet country,
my sweet country

My country, my country, my country!

7. AWARE

Mosiqa | Kay Krijnen

Honrawe | Firoozeh Farjadnia

Firoozeh Farjadnia ew şehrey lebarey peywendî xoy legel wlatekey honyewe. Dway rakrdni ew heste cwaney ‘maal’ nefewta, belam ew heste lew ştane da ke ew deybinet, boni dekat yan hestyan pe dekat her mawe.

Aware

Melê maalm nemawe

Gelay darekan leb er tîşkî roj zerd debn

Çawy reş tîşkî rojyan le deda

Zor sal dway we, dur le maal

Beynî brokanî bote ‘malî’

Çomek le kewe be dengekan

Bonî pingî legel xoy hena

Zor sal dway we, dur le maal

Kize bayek bonî ping legel xoy dene

Aware,

Melê maalm nemawe

Nan le new desty pir le ginc

Wek gule genm le new xiz da

Zor sal dway we, dur le maal

Le hemu layek debn be liqe dary zêr

Çomek le kewe be dengekan

Bonî pingî legel xoy hena

Zor sal dway we, dur le maal

Kize bayek bonî ping legel xoy dene

Wilatî min, to tenya nî

Rîşet her le bin darekan da nîye

Ba qijy min le rîşey to nehale

Birwane gulekan le ser liqekanit

Wilate şîrînekem

Şewek xewnit pewe nebinim, xewm le

nakewe

Wilate şîrînekem, Wilate şîrînekem,

Wilate şîrînekem

Wilatî min, to tenya nî

Rîşet het le new kewekan da niye

Ba kze bayek werezî min bba

Gwet le dengî sehraket û wilate

şîrînekey min heyê,

Şewek xewnit pewe nebinim, xewm le

nakewe

Wilate şîrînekem, Wilate şîrînekem,

Wilate şîrînekem

Wilatekem, to tund u be rehim nî

Be boni to henasem suk debê

Eto ferşî minî

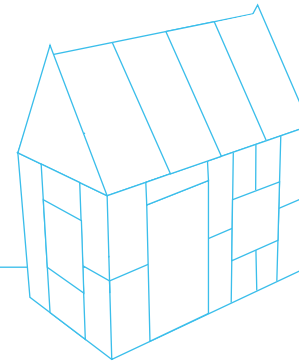
Şewek xewnit pewe nebinim, xewm le

nakewe

Wilate şîrînekem, Wilate şîrînekem,

Wilate şîrînekem

Wilatî min, Wilatî min, Wilatî min

۷. ناواره

مۆسیقا: کای کرایین

هۆنراوه: فیروزه فهرجه دنیا

فیرۆزه فهرجه دنیا نه و شیعری له باره ی په یوه ندی خوی له گهل ولاته که ی هۆنیه وه. دوا ی راکردنی نه و ههسته جوانه ی 'مال' نهفه و تا، بهلام هه ههسته. له و شتانه دا که نه و ده ی بینته، بونی دهکات یان ههستیان پت دهکات هه ماره .

ناواره،

مه لئ مال م نه ماره

گهلای داره کان له بهرتیشکی رۆژ زهرد ده بن

چاوی رهش تیشکی رۆژیان له ده دا

زۆر سال دوا ی وه، دوور له مال

'بهینی بروکانی پوته 'مالی

چۆمپک له کپوه به دهنگه کان

بونی پنگی له گهل خوی هینا

زۆر سال دوا ی وه، دوور له مال

کزه باپه ک بونی پنگ له گهل خوی دینئ

ناواره،

مه لئ مال م نه ماره

نان له نپو دهستی پر له گنج

وه ک گوله گنم له نپو خیز دا

زۆر سال دوا ی وه، دوور له مال

له هه مو لایه ک ده بن به لقه داری زپ

چۆمپک له کپوه به دهنگه کان

بونی پنگی له گهل خوی هینا

زۆر سال دوا ی وه، دوور له مال

کزه باپه ک بونی پنگ له گهل خوی دینئ

ولاتی من، تو ته نیا نی

ریشه ت هه ر له بن داره کان دا نیه

با قزی من له ریشه ی تو نه هالئ

پروانه گوله کان له سه ر لقه کانت

ولاته شیرینه کم

شه وپک خه ویت نه بینم، خه و م لئ ناکه وئ

ولاته شیرینه کم، ولاته شیرینه کم، ولاته

شیرینه کم

ولاتی من، تو ته نیا نی

ریشه ت هه ر له نپو کپوه کان دا نیه

با کزه باپه ک وه ریزی من ببا

گوته له دهنگی سه حراکته و ولاته شیرینه که ی

من هه به

شه وپک خه ویت نه بینم، خه و م لئ ناکه وئ

ولاته شیرینه کم، ولاته شیرینه کم، ولاته

شیرینه کم

ولاته کم، تو توند و نپ ره حم نی

به بونی تو هه ناسه م سووک ده بئ

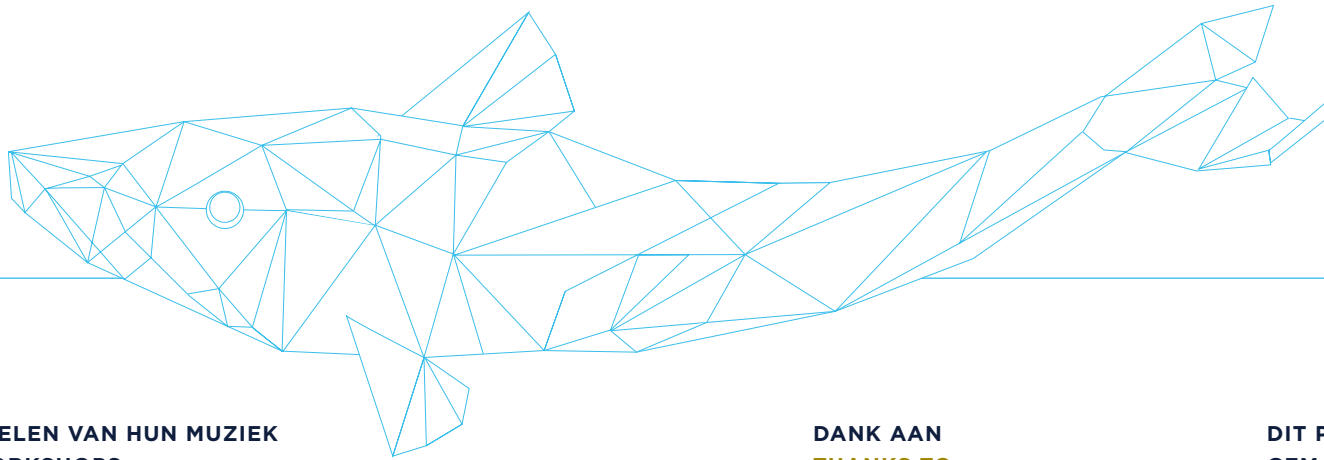
هتو فره شی منی

شه وپک خه ویت نه بینم، خه و م لئ ناکه وئ

ولاته شیرینه کم، ولاته شیرینه کم، ولاته

شیرینه کم

ولاتی من، ولاتی من، ولاتی من

**GROTE DANK VOOR HET DELEN VAN HUN MUZIEK
EN HET GEVEN VAN DE WORKSHOPS**

**MANY THANKS TO THESE PEOPLE FOR GENEROUSLY
SHARING THEIR MUSIC AND GIVING WORKSHOPS**

ZOR SPAS BO PÊŞKEŞ KIRDNÎ MOSÎQAKEYAN

Û DANANÎ WORŞOPEKEYAN

زۆر سپاس بو بێشکەش کردنی مۆسیقاکەیان و دانانی وۆرکشۆپە-کەیان

Monir Goran
Yaman Kord
Nasir Mnjo
Bafî Sarhang
Dilbrin Akreyi
Karwan Hamid Halaq

**DANK AAN
THANKS TO
SPAS BO**

سپاس بو

Vertaling | Translations

Wergêran | وەرگیران

Alan Kabki
Kurdo Armin
Rob Stuart

Tekstredactie | Text editing

Êdity nûsrawekan | ئێدیتی نووسراوەکان

Liesbeth Simpelaar

Omslagfoto | Cover photo

Resmî berg | ڕەسمی بەرگ

Geoff Leeming

Grafische vormgeving | Graphic design

Dizaynî grafîk | دیزاینی گرافیک

Sanneke van Geest

**DIT PROJECT IS MEDE MOGELIJK
GEMAAKT DOOR**

kfHein.fonds

laat
je echte
kleuren
zien

DRUKWERK
MAX

Drukken zoals drukken bedoeld is. Dat is waar het bij DrukwerkMAX om draait. Modern, groen en 24-uur per dag maken vakmensen de hoogste kwaliteit offset drukwerk voor de laagste prijs. Laat je echte kleuren zien, neem de proef op de som.

T +31 (0)85 210 4000 • klantenservice@drukwerkmax.nl • www.drukwerkmax.nl

